

Zarządzanie bezpieczeństwem systemów informatycznych

Zagadnienia

1. Narzędzia

- systemy NAC (*Network Admission Control*)
- systemy IDS (*Intrusion Detection Systems*) / IPS (*Intrusion Prevention Systems*)
- przynęty (*honey-pot, honey-net*)

2. Monitorowanie zabezpieczeń

3. Aktualizacja systemów operacyjnych

4. Inne dziedziny bezpieczeństwa

Narzędzia zarządzania

Ochrona

Klasy narzędzi

- filtracja dostępu i ruchu sieciowego – zapory sieciowe
- kontrola dostępu na poziomie poszczególnych użytkowników i zasobów
- kontrola stopnia aktualizacji systemu operacyjnego / aplikacji (weryfikacja zainstalowania poprawek wydanych przez producenta)
- kontrola występowania innych znanych słabości w konfiguracji

Narzędzia zarządzania

Filtracja dostępu i ruchu

filtracja ruchu RFC 1918

- ruch przychodzący z sieci publicznej (i wychodzący do niej) z dowolnymi adresami należącymi do puli prywatnych

filtracja ruchu RFC 2827

- ruch przychodzący z sieci publicznej z adresów należących do sieci wewnętrznej
- localhost
- ruch multicast (o ile właściwe): 224.0.0.0/4
- adresy nieprzydzielone przez IANA ani przez ARIN (tzw. bogons, np. 1.0.0.0/8, 169.254.0.0/16 czy 192.0.2.0/24)
<http://www.completewhois.com/bogons/>
- inne zastrzeżone adresy

Narzędzia zarządzania

Filtracja dostępu i ruchu

szczególnie niebezpieczne usługi

Internet:	systat	11 / tcp / udp
	chargen	19 / tcp / udp
	TFTP	69 / tcp / udp
	talk	517 / udp
	ntalk	518 / udp
	IRC	6667 / tcp
Windows:	UPnP	1900 / tcp / udp
	SSDP	5000 / tcp / udp
MS Network:	NetBus	12345 / tcp i 12346 / tcp
	BackOrifice	31337 / tcp / udp

Narzędzia zarządzania

Filtracja dostępu i ruchu

szczególnie niebezpieczne usługi

DDoS:	trin00	27665 / tcp, 27444 / udp, 31335 / udp
	trinity v3	33270 / tcp i 39168 / tcp
	stacheldracht	16660 / tcp i 65000 / tcp
	subseven	2222, 6711, 6712, 6776, 6669, 7000 / tcp

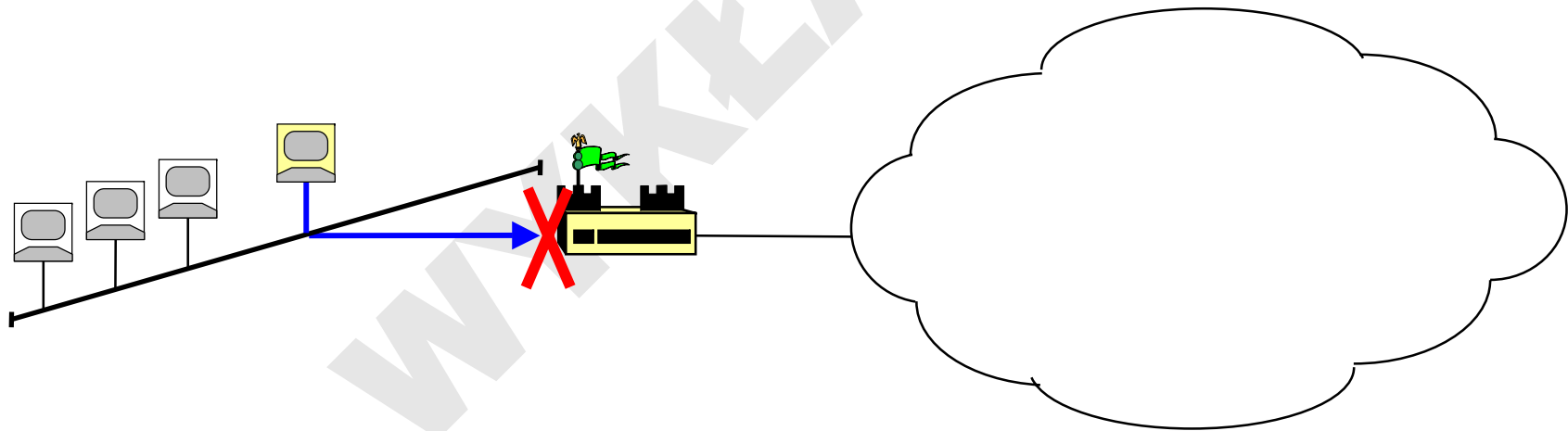
wychodzące w sieć publiczną pakiety traceroute: 33400, 34400 / udp
(analiza ich zawartości umożliwia napastnikowi odkrycie struktury sieci wewnętrznej)

Narzędzia zarządzania

Kontrola dostępu

metoda „zamka i klucza” (*lock-and-key*)

- wykorzystywana w sytuacji, gdy normalnie dostęp (zdalne wejście lub wyjście z sieci) jest blokowany:

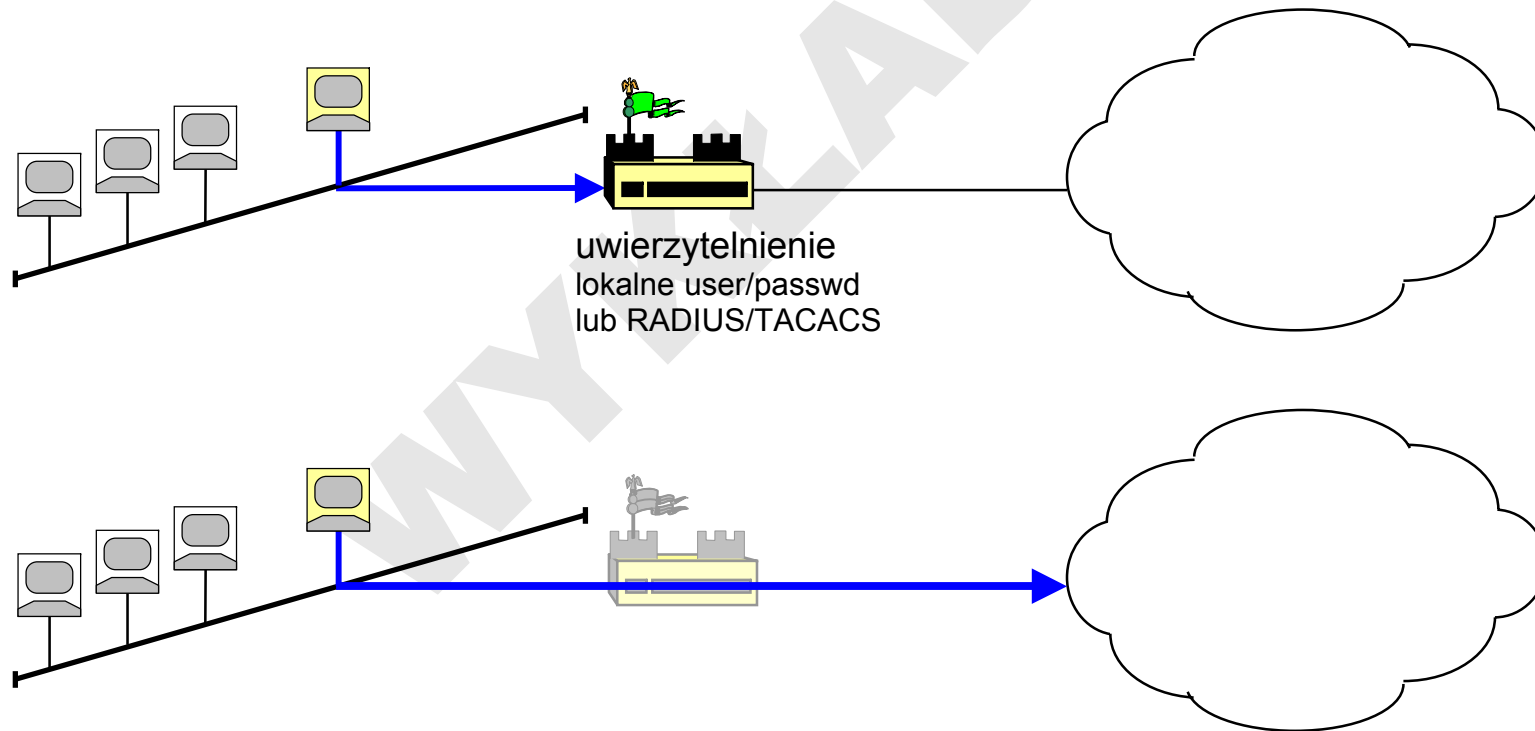

Narzędzia zarządzania

Kontrola dostępu

metoda „zamka i klucza” (*lock-and-key*)

- jednak uwierzytelnione sesje są uprawnione do obejścia blokady:

Narzędzia zarządzania

Monitorowanie konfiguracji systemu operacyjnego:

- Microsoft Baseline Security Analyzer

<http://www.microsoft.com/mbsa>

<http://www.microsoft.com/technet/security/tools/mbsahome.mspix>

- MOM – Microsoft Operations Manager

- m.in. zarządzanie zdalne i zdalny monitor (tester) konfiguracji

Baseline Security Analyzer

Microsoft Baseline Security Analyzer

- Welcome
- Pick a computer to scan
- Pick multiple computers to scan
- Pick a security report to view
- View a security report

See Also

- Microsoft Baseline Security Analyzer Help
- About Microsoft Baseline Security Analyzer
- Microsoft Security Web site

Actions

- Print
- Copy

View security report

Sort Order: Score (worst first)

Windows Scan Results

Vulnerabilities

Score	Issue	Result
✗	Automatic Updates	The Automatic Updates system service is not correctly configured. What was scanned How to correct this
✗	File System	Not all hard drives are using the NTFS file system. What was scanned Result details How to correct this
✓	Local Account Password Test	No user accounts have simple passwords. What was scanned Result details
✓	Guest Account	The Guest account is disabled on this computer. What was scanned
✓	Restrict Anonymous	Computer is properly restricting anonymous access. What was scanned
✓	Administrators	No more than 2 Administrators were found on this computer. What was scanned Result details
✓	Windows Firewall	Windows Firewall is enabled on all network connections. What was scanned Result details
	Autologon	This check was skipped because the computer is not joined to a domain. What was scanned
	Password Expiration	This check was skipped because the computer is not joined to a domain. What was scanned

Additional System Information

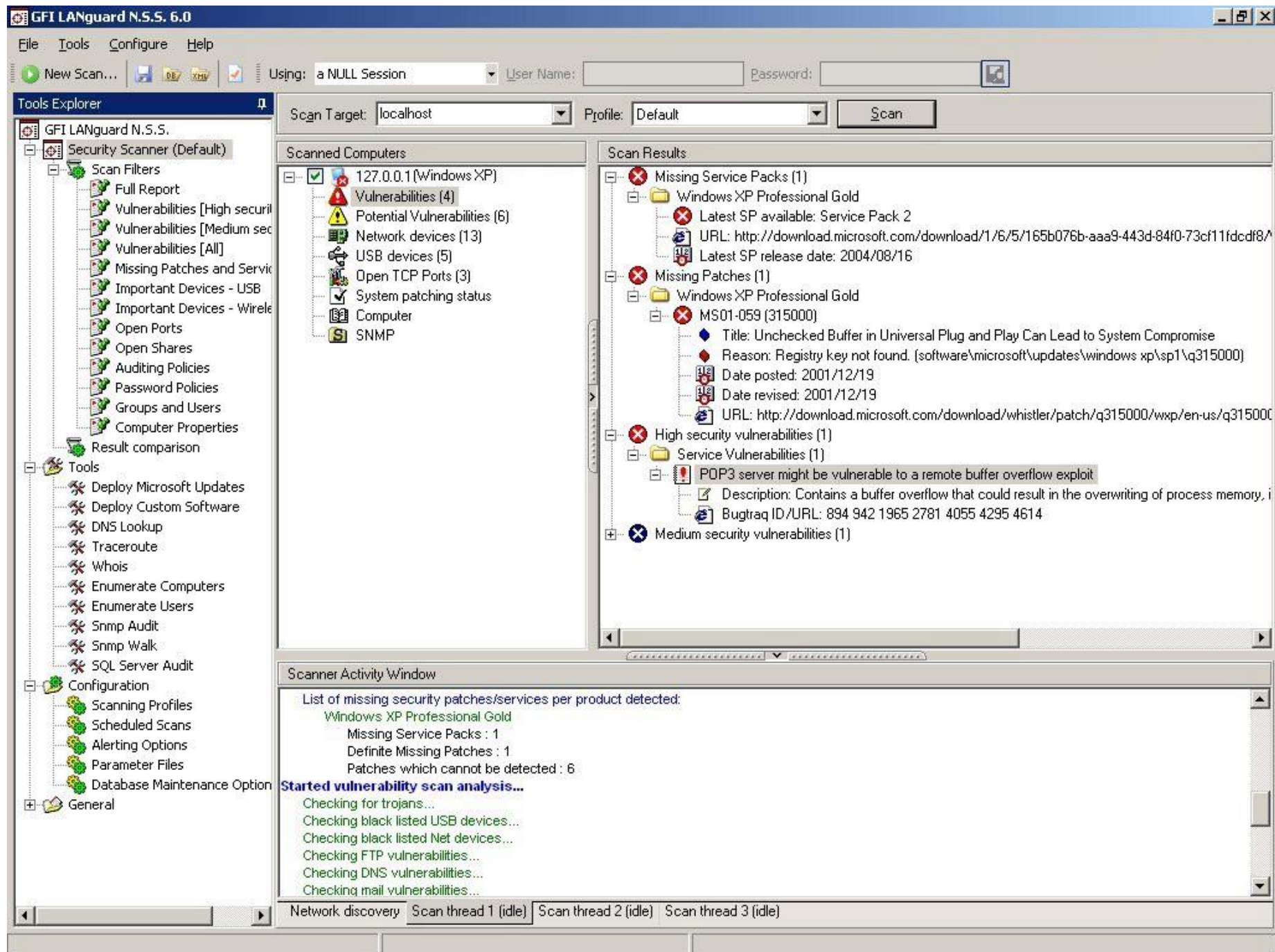
Score	Issue	Result
✖	Auditing	This check was skipped because the computer is not joined to a domain. What was scanned How to correct this
✖	Services	Some potentially unnecessary services are installed. What was scanned Result details How to correct this
i	Shares	3 share(s) are present on your computer. What was scanned Result details How to correct this

Previous security report
Next security report

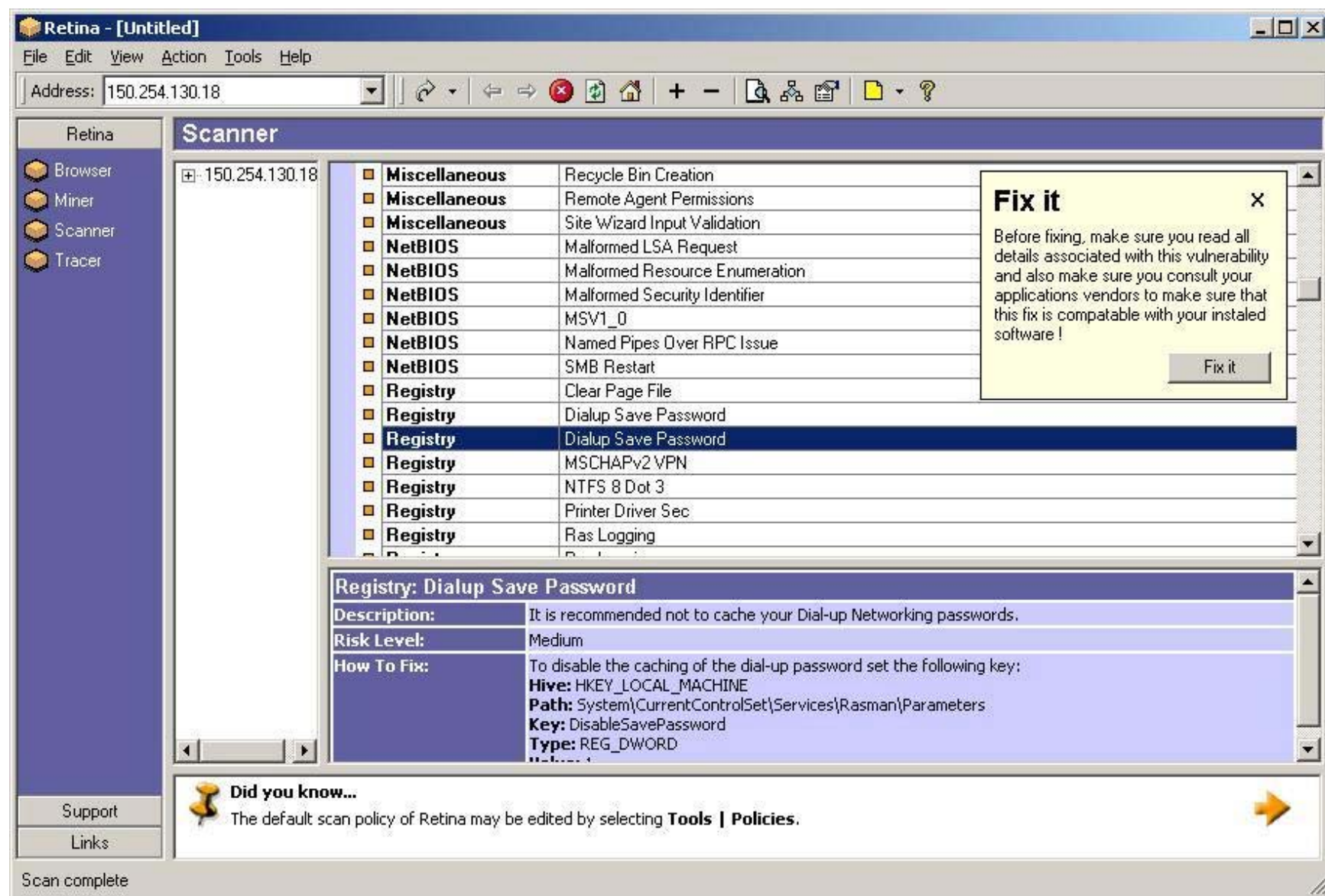
© 2002-2004 Microsoft Corporation. © 2002-2004 Shavlik Technologies, LLC. All rights reserved.

Narzędzia zarządzania

- protoplasci współczesnych skanerów luk bezpieczeństwa: Internet Security Scanner (**ISS** – <http://www.iss.net>), Security Administrator Tool for Analyzing Networks (**SATAN** – <http://www.porcupine.org/satan/>, <http://www.fish.com/satan/>), **Cybercop** Scanner (<http://www.mcafeesecurity.com>)
- **LanGuard NSS** (<http://www.gfi.com/lannetscan/>) *Network Security Scanner* firmy GFI Software – bardzo szczegółowa analiza systemu operacyjnego i aplikacji
- **RETINA** (<http://www.eeye.com>) firmy eEye Digital Security – wykorzystuje zaawansowane mechanizmy heurystyczne CHAM (*Common Hacker Attack Methods*)
- **NetRecon** (<http://enterprisesecurity.symantec.com>) – systematycznie aktualizowana baza luk; mechanizm samouczenia – wykorzystanie wiedzy nabytej przy skanowaniu jednego stanowiska do oceny zabezpieczeń następnych

Narzędzia zarządzania

- **Nessus** (www.nessus.org) autorstwa Renauda Deraison – model wtyczek (*plug-in*) pozwala swobodnie dodawać moduły skanujące
- **Nikto** – skaner luk bezpieczeństwa wykorzystujący rozszerzoną bibliotekę Whisker (autorstwa Rain Forest Puppy)
- **Stealth** (<http://www.nstalker.com>) – skanowanie serwisów www
- **Curl** (<http://curl.haxx.se>) – testowanie luk wielu protokołów aplikacyjnych: telnet, FTP, HTTP, SSL, LDAP ...

Zautomatyzowane sondowanie

- **nmap / nmapwin** – zaawansowane skanowanie protokołów i portów (np. metodą fragmentacji, odbijania FTP itp.), detekcja systemu operacyjnego

Narzędzia zarządzania

Zdalne monitorowanie

Przykładowy serwis: <http://security.symantec.com/>

Symantec Security Check

Symantec Security Check is a free service designed to help you understand your computer's exposure to online security intrusions and virus threats.

Scan for Security Risks

Test your computer's exposure to online security threats and learn how to make your computer more secure.

Learn more [About Scan for Security Risks](#)

Scan for Viruses

Examine your computer using Symantec's award-winning virus detection technology to determine if it is infected by any known virus or Trojan horse.

Learn more [About Scan for Viruses](#)

Trace a Potential Attack

Discover information about the network from which a potential attack originated and the geographical location of the computer that was used.

security information

Home

Start a new scan at Symantec Security Check.

Security Risk Statistics

View the statistics generated from results submitted by users.

Virus Detection Statistics

View the statistics generated from results submitted by users.

Frequently Asked Questions

System requirements and use of Symantec Security Check.

Free Email Alert

Get immediate alerts on high-level threats and more!

Network Administrators

Important information for Network Administrators.

Enterprise Security Solutions

Find out more about Symantec's Enterprise Security Solutions.

Systemy nadzoru stanowisk sieciowych

Network Admission Control

Cel:

- zdalna weryfikacja w sieci lokalnej / korporacyjnej, czy poszczególne stanowiska sieciowe spełniają wymagania polityki bezpieczeństwa, np. w zakresie kontroli antywirusowej czy uaktualnień systemu operacyjnego
- stanowiska nie spełniające wymagań są odcinane od sieci rozległej lub kręgosłupowej, ewentualnie otrzymują możliwość ograniczonej komunikacji z innymi segmentami / podsieciami

Systemy nadzoru stanowisk sieciowych

Komponenty systemu NAC:

Serwer Kontroli Dostępu (Policy Server / Secure Access Control Server)

- instalowany na stacji administracyjnej, analizuje informacje o stanie bezpieczeństwa pobrane ze stacji sieciowych i podejmuje decyzje o dopuszczeniu ich do sieci

Lokalny agent nadzoru (Trust Agent)

- instalowany na stacjach sieciowych, zbiera informacje o stanie bezpieczeństwa systemu od innych modułów programowych (np. aplikacji antywirusowych)

Network Access Devices

- węzły międzysieciowe (lub zapory sieciowe) pośredniczą z przekazywaniu tych informacji do Serwera Kontroli Dostępu
- na podstawie jego decyzji blokują/ograniczają ruch

Systemy IDS

(*Intrusion Detection Systems*)

- monitorowanie ruchu sieciowego w celu wykrycia zagrożeń:
  - podejrzanej aktywności (skanowania portów, adresów sieciowych)
  - podejrzanej zawartości pakietów (wirusów)
  - dostępu do usług informacyjnych i katalogowych
  - ataków DoS

na podstawie bazy wzorców ataków
- raportowanie stanu bezpieczeństwa
- pułapki / przynęty – IPS (*Intrusion Prevention Systems*)
  - mają za zadanie skierować intruza w „ślepy zaułek” (fałszywe serwery) odwodząc go od serwerów właściwych
  - dając administratorowi czas na reakcję

Systemy IDS

Systemy IDS / IPS mogą pracować jako:

Host IDS (HIDS/HIPS)

- ochrona lokalnego systemu operacyjnego / aplikacji (np. przed buffer overflow)

Network IDS

- wydzielone stacje sieciowe w sieci lokalnej, np. eTrust Intrusion Detection (CA)
- moduły urządzeń sieciowych, np. Catalyst 6000 IDS Module (Cisco)
- zestaw wielokomponentowy, np. BlackICE (Network ICE), NetProwler (Symantec) obejmujący m.in.:
  - monitor sieci (BlackICE Sentry/Guard)
  - agentów nadzoru stanowisk sieciowych (BlackICE Agent, NetProwler Agent)
  - centralnego zarządcę (ICEcap Manager, NetProwler Manager/Console)

Systemy IDS

Metody detekcji:

- analiza pochodzenia i intensywności strumienia ruchu
- rozpoznawanie zagrożeń na podstawie tzw. sygnatur – wzorców niebezpiecznych pakietów (adresów źródłowych, portów, korelacji pomiędzy wartościami pól nagłówka)

ID	Signature Title	Type
1100	IP Fragment attack	Attack
1103	IP Fragments Overlap	Attack
1107	IP Source Address Private (RFC1918)	Attack
2151	Large ICMP Traffic	Attack
2154	Ping of Death attack	Attack
3040	TCP NULL flags	Attack
3041	TCP SYN+FIN flags	Attack
3042	TCP FIN only flags	Attack
4050	UDP Bomb attack	Attack
4051	UDP Snork attack	Attack
4052	UDP Chargen DoS attack	Informational
6052	DNS Zone Transfer from High Port	Informational
6190	statd Buffer Overflow	Attack

Systemy IDS

Problem wydajności systemów IDS / IPS

- jest ponad 1000 (!) wzorców ataków (sygnatur)
- w niektórych przypadkach wymagana jest analiza całego pakietu
- do tego może być niezbędna analiza stanu sesji itp.
- problem zwłaszcza specjalizowanych modułów routerów filtrujących
  - zwykle kilkadziesiąt Mb/s
  - chociaż np. sensor IDS Cisco serii 4200 ma nominalną wydajność rzędu Gb/s

Systemy IDS

Ataki na systemy IDS:

Techniki Anti-IDS (AIDS):

- ukrywanie cech charakterystycznych (modyfikacja sygnatur)
- fragmentacja
- ataki DoS na systemy IDS
- przykład: Whisker (ataki na WWW z predefiniowanymi sposobami obejścia IDS)

Detektory snifferów

Popularne metody detekcji snifferów

- metoda DNS
- metoda ARP
- metoda ARP cache
- metoda PING
- metoda ICMP delta (*latency test*)

Metoda DNS

Idea

- monitorowanie ruchu w sieci pod kątem zapytań o adresy IP kierowane do serwera DNS (*reverse DNS lookup*)
- często wykonywanych przez sniffery w celu zapisania informacji o nazwach stacji w przechwyconych pakietach

Ograniczenia

- konieczny dostęp do całości ruchu w naszej sieci lokalnej – bez mostowania / przełączania (w przypadku przełącznika – wpięcie do portu monitorującego)

Metoda ARP

Idea

- normalne zapytania ARP kieruje się pod rozgłoszeniowy adres MAC
- ale karta sieciowa pracująca w trybie promiscuous będzie odbierać również ramki skierowane pod inne adresy i przekazywać wyżej (np. do stacji protokołu ARP)
- i stacja ARP na nie odpowie

Ograniczenia

- aby stacja ARP odpowiedziała, trzeba spreparować zapytanie o specyficzny adres, najczęściej broadcast lub multicast: FF:FF:FF:FF:FF:FF, FF:FF:FF:FF:FF:FE, FF:FF:00:00:00:00, FF:00:00:00:00:00, 01:00:5E:00:00:01
- nie wszystkie implementacje jednakowo reagują (nie na każdy adres odpowiadają)

Metoda ARP cache

Idea

- podobnie: karta sieciowa w trybie promiscuous przechwyci ramki skierowane pod adresy inne niż rozgłoszeniowe (np. FF:FF:FF:FF:FF:FE)
- np. ramkę ARP z ogłoszeniem nowego adresu IP, którego faktycznie nie przydzielono żadnemu stanowisku, np. "192.168.0.254, o adresie MAC AA:AA:AA:AA:AA:AA"
- stacja ARP na komputerze sniffera odbierze ramkę i zachowa te adresy w cache
- następne zapytanie ICMP *echo request* z adresem źródłowym (!) 192.168.0.254 spowoduje pojawienie się odpowiedzi *echo reply* bez uprzedniego zapytania ARP o ten adres

Ograniczenia

- musimy wiedzieć dokąd skierować zapytanie ICMP – kogoś podejrzewamy
- odpytujemy podejrzane lub wszystkie adresy IP w sieci

Metoda PING

Idea

- normalne zapytanie ICMP *echo request* do określonego adresu IP wysyłane jest w ramce MAC skierowanej pod adres MAC odpowiadający temu adresowi IP
- karta sieciowa w trybie promiscuous odbierze ramkę nawet jeśli adres MAC nie będzie odpowiadać odpytywanemu IP
- i ostatecznie pojawi się odpowiedź *echo reply*

Ograniczenia

- odpytujemy podejrzane lub wszystkie adresy IP w sieci

Metoda ICMP delta

Idea

- porównanie różnic w czasach odpowiedzi ICMP (lub dowolnych innych) w przypadku obciążenia karty odpytywanego stanowiska
- kartę sieciową pracującą w trybie promiscuous łatwo obciążyć generując w sieci dużo ramek skierowanych pod fałszywe adresy MAC
- i porównać czas odpowiedzi z przypadkiem znikomego ruchu w sieci

Ograniczenia

- zakładamy, że uda się szumem komunikacyjnym dostatecznie obciążyć CPU stanowiska podsłuchującego
- nieskuteczne, gdy sieć pasmo sieci normalnie jest już znacząco wykorzystane

Detektory snifferów

Przykłady detektorów snifferów

- Antisniff Unix: <http://packetstorm.linuxsecurity.com/sniffers/antisniff/>
- Anasil: <http://www.anasil.net>
- Cain: <http://www.oxid.it/cain.html>
- Sentinel: <http://www.mirrors.wiretapped.net/security/network-monitoring/sentinel>
- Neped: <http://www.securiteam.com/tools/Neped>
- Promiscan Windows: <http://www.securityfriday.com>
- Hunt: <http://packetstormsecurity.nl/sniffers/hunt/>
- Sniffdet: <http://sniffdet.sourceforge.net/>
- L0pth Antisniff (najbogatszy zestaw metod)

Detektory ataków DoS / DDoS

Przykłady detektorów ataków DoS / DDoS

- Peakflow (komercyjny Arbor Networks): <http://www.arbornetworks.com>
- Snort (open source): <http://www.snort.org>
- moduł IDS systemu Finesse (Cisco PIX)
- moduły HIPS zapór personal firewall (np. Kerio, Norton Internet Security, McAfee Desktop Firewall)
- proste reguły zapór sieciowych (np. iptables)
- SYN cookies: SYN Defender (Firewall-1), PIX, jądro Linuksa (od v.2.4)

Przynęty

System wabiący

- dedykowany niezabezpieczony system, którego celem jest zebranie informacji o ataku i atakującym oraz odciągnięcie jego uwagi od rzeczywistego chronionego systemu
- systemy jednostanowiskowe – honey-pot
- podsieci – honey-net
- gromadzą relatywnie małe ilości danych, które mają zwykle bardzo dużą wartość

Przykłady:

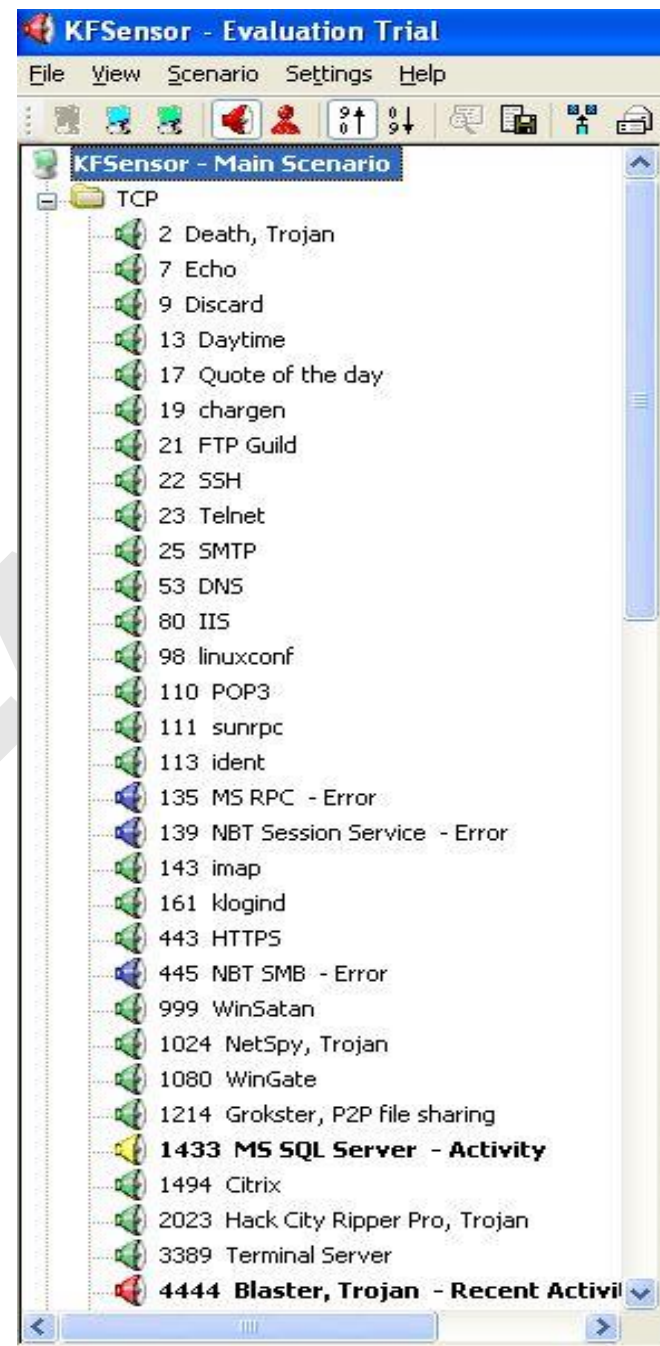
- Windows: KFSensor, Symantec ManTrap, BackOfficer friendly
- Linux/BDS: SmallPot, Tiny Honeypot

www.honeynet.org

Przynęty

KFSensor

- wiele symulowanych usług

Przynyty

KFSensor

- własne definicje zachowania usług

Edit Sim Banner

Title

Name: HTTP Apache

Description:

Default Port: 80 Severity: Medium

Options (Applies to TCP only)

Time out: 4000 (Milliseconds) ☒ Must Have Input

☒ Read Before Banner ☐ Read After Banner

Banner

HTTP/1.1 200 OK
Date: <?TIMESTAMP_HTTP?>
Server: Apache/2.0.39 (Win32)
Connection: close
Content-Type: text/html; charset=utf-8

☒ Raw Text ☐ Encoded

New Line

Przynyty

KFSensor

- możliwość dodawania własnych usług

<http://project.honeynet.org>

<http://www.lucidic.net>

<http://www.thdp.org>

<http://www.cisecurity.org>

Edit Sim Banner

Title

Name:

Description:

Default Port: Severity:

Options (Applies to TCP only)

Time out: (Milliseconds) ☐ Must Have Input

☐ Read Before Banner ☒ Read After Banner

Banner

Red Hat Linux release 5.1 (Manhattan)
Kernel 2.0.34 on an i586
login:

☒ Raw Text ☐ Encoded

Kompleksowe systemy nadzoru sieci

CryptoSystem (RADguard)

1) CryptoWall – urządzenie dedykowane

- zapora sieciowa (filtracja pakietów IP)
- szyfrowanie (VPN)
- rejestr zdarzeń
- interfejsy Ethernet + wyjście *alarm signal*

2) CryptoWall – konsola zarządzająca

- monitorowanie
- konfigurowanie
- dostępne dla HP OpenView for MSWindows

3) CryptoCA (Certification Authority)

- dostępne razem z CryptoWall

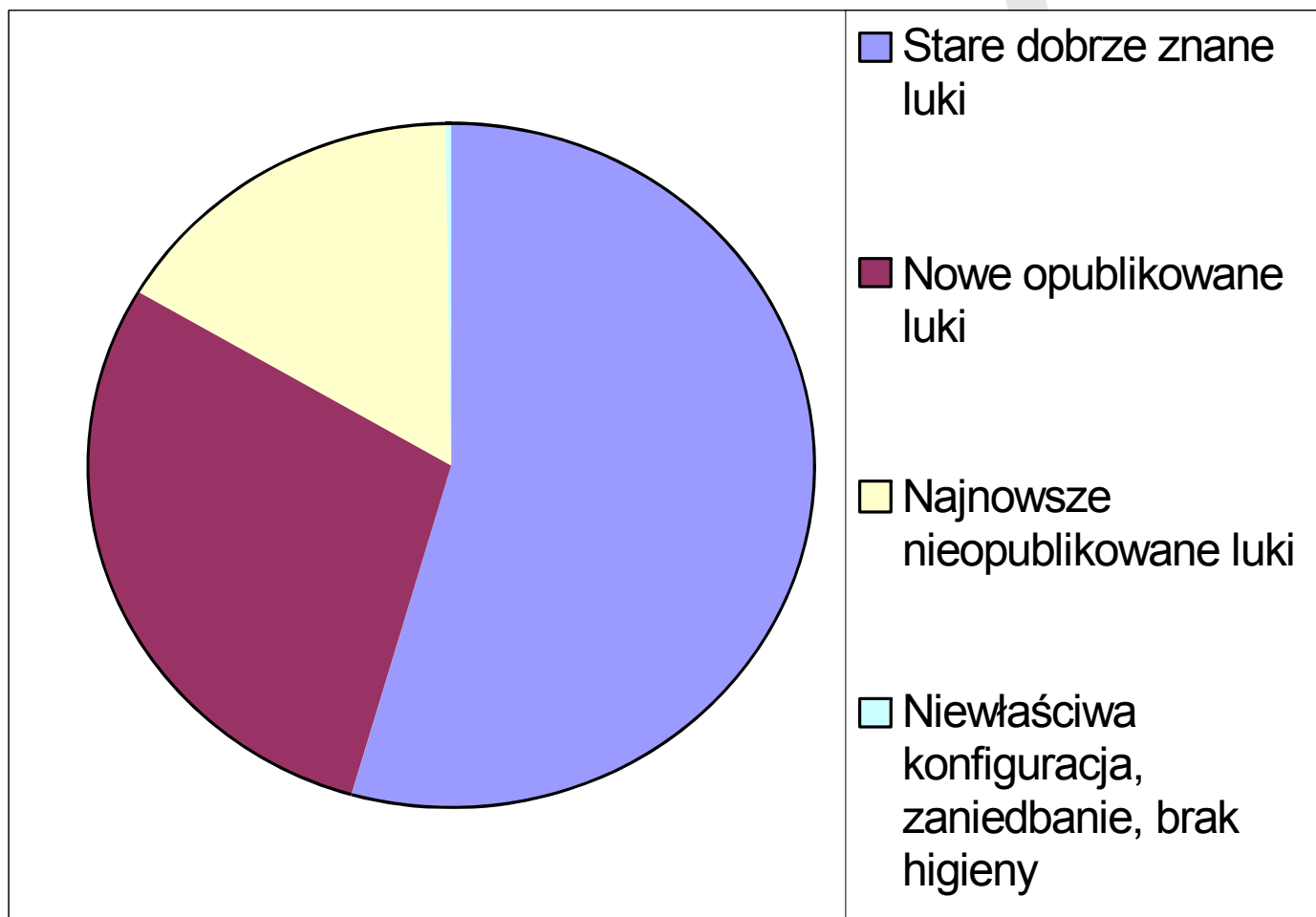
Kompleksowe systemy nadzoru sieci

Border Manager (Novell)

- Firewall Services – zaporę sieciową
- hierarchiczne proxy-cache – m.in. filtracja wybranych połączeń (Cyber Patrol)
- VPN Services – szyfrowany kanał TCP/IP pomiędzy sieciami (3DES, RC2, RC5, IPsec, SKIP)
- IPX/IP gateway (ten sam co w IntranetWare) m.in. serwer DNS
- single sign-on (obsługa protokołu LDAP umożliwia dostęp do NDS)
- uwierzytelnianie za pomocą tokenów, kart chipowych, czytników biometrycznych
- dostęp do NDS umożliwia alternatywne posługiwanie się adresem zarówno IP, FQDN jak i nazwą obiektu NDS
- **Border Manager Authentication Service** – uwierzytelnianie zdalnych użytkowników (RADIUS zintegrowany z NDS), monitoring sesji i rozliczanie kosztów zdalnej łączności

Aktualizacja systemów

Przyczyny udanych włamań:

Aktualizacja systemów

Windows

Microsoft Windows Update - Microsoft Internet Explorer

Plik Edycja Widok Ulubione Narzędzia Pomoc

Wstecz Wyszukaj Ulubione Multimedia

Adres <http://v4.windowsupdate.microsoft.com/pl/default.asp> Przejdź Łącz

Microsoft Windows Update

Produkty | Pomoc | Szukaj | Microsoft.com

Strona główna | Wykaz systemu Windows | Rodzina systemów Windows | Office Update | Windows Update Worldwide

Windows Update

- ☐ Zapraszamy
- ☐ Wybierz aktualizacje do zainstalowania
  - ☐ Aktualizacje krytyczne i pakiety Service Pack (0)
  - ☐ **Windows XP (6)**
  - ☐ Aktualizacje sterowników (1)
- ☐ Przejrzyj i zainstaluj aktualizacje

Inne opcje

- ☐ Wyświetl historię instalacji
- ☐ Spersonalizuj witrynę Windows Update
- ☐ Uzyskaj pomoc i obsługę techniczną

Windows XP — aktualizacje

Wybierz aktualizacje produktu Windows XP [Odwiedź witrynę dostawcy Windows XP w sieci Web](#)

Następujące aktualizacje są dostępne dla tego komputera. Aby wybrać aktualizacje do zainstalowania, kliknij przycisk **Dodaj**, a następnie kliknij przycisk **Przejrzyj i zainstaluj aktualizacje**.

[Przejrzyj i zainstaluj aktualizacje](#) Wszystkie zaznaczone elementy: (0)

Zalecane aktualizacje

Aktualizacja dla systemu Microsoft Windows XP (KB826942)

Rozmiar pobieranego pliku: 278 KB, < 1 minuta

Obsługa standardu Wi-Fi Protected Access (WPA) jest już dostępna w systemie Microsoft Windows XP. Ta aktualizacja zapewnia dodatkowe funkcje zabezpieczeń sieci bezprzewodowych dla urządzeń sieci bezprzewodowych najnowszej generacji obsługujących standard WPA. Po zainstalowaniu tego elementu konieczne może być ponowne uruchomienie komputera. [Przeczytaj więcej...](#) (Witryna może być w języku angielskim.)

[Dodaj](#) [Usuń](#)

Platforma Microsoft .NET Framework w wersji 1.1, język polski*

Rozmiar pobieranego pliku: 23.1 MB, 15 min

© 2004 Microsoft Corporation. Wszelkie prawa zastrzeżone. [Warunki użytkowania](#). [Ułatwienia dostępu](#).

Internet

Aktualizacja systemów

Windows

- podstawowe grupy poprawek Microsoft Windows:
  - krytyczne (również Service Pack)
  - zalecane
  - sterowników (nowsze wersje)
- inne aktualizacje:
  - Development Kit – dla projektantów
  - Feature Pack – nowa funkcja produktu, która jest najpierw rozpowszechniana poza kontekstem wersji produktu, a następnie zwykle dołączana do następnej pełnej wersji produktu

Aktualizacja systemów

Windows

Schemat nazewnictwa pakietów aktualizacji oprogramowania

NazwaProduktu-KBNumerArtykułu-Opcja-Język.exe

- przykłady:

Windows2000-KB123456-PL.exe

WindowsXP-KB123456-IA64-PL.exe

WindowsServer2003-KB123456-x86-PL.exe

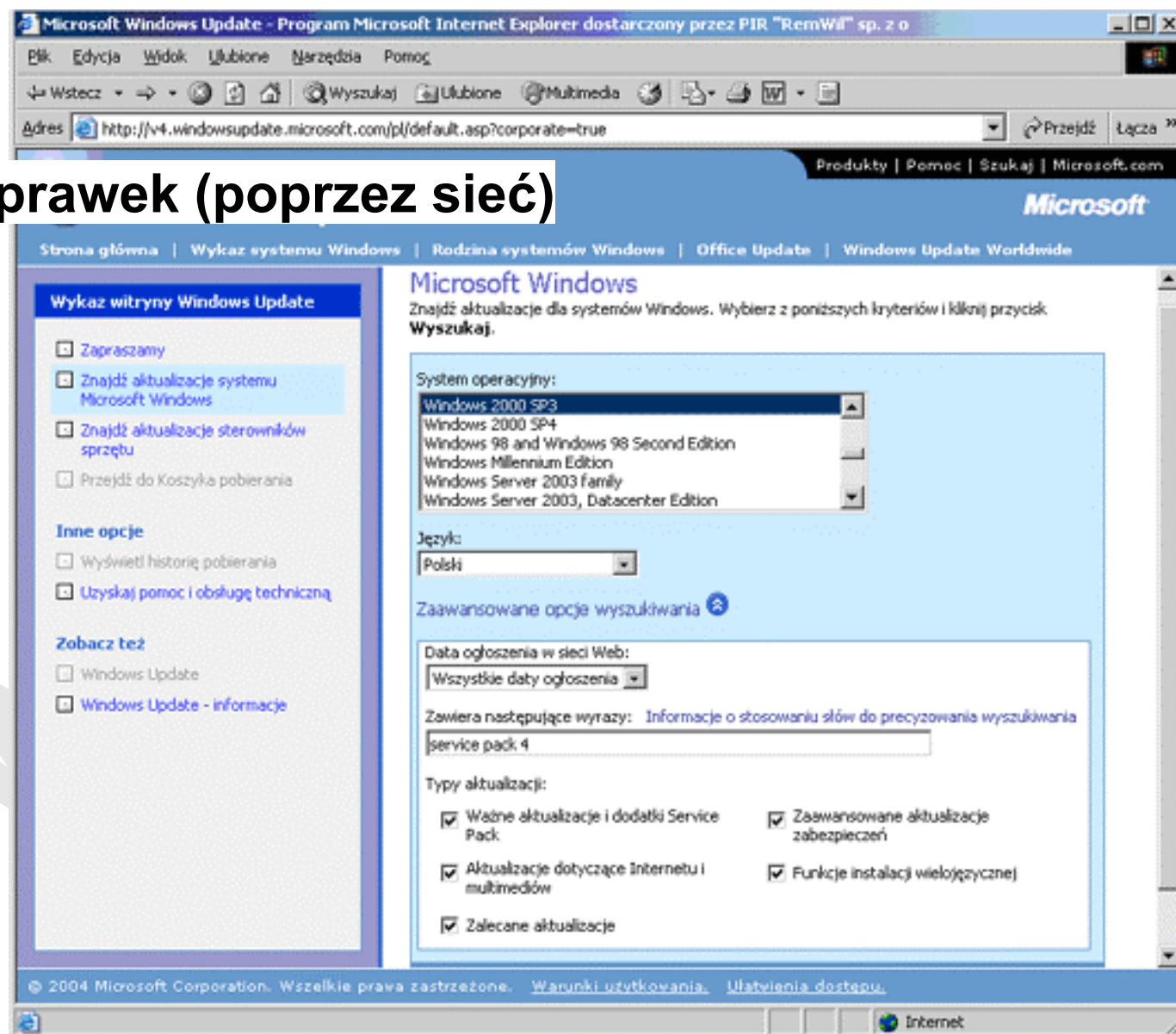

Aktualizacja systemów

Windows

Ręczna instalacja poprawek (poprzez sieć)

1. pobranie poprawek
z witryny Windows Update

Aktualizacja systemów

Windows

Ręczna instalacja poprawek (poprzez sieć)

2. przygotowanie do zdalnej instalacji

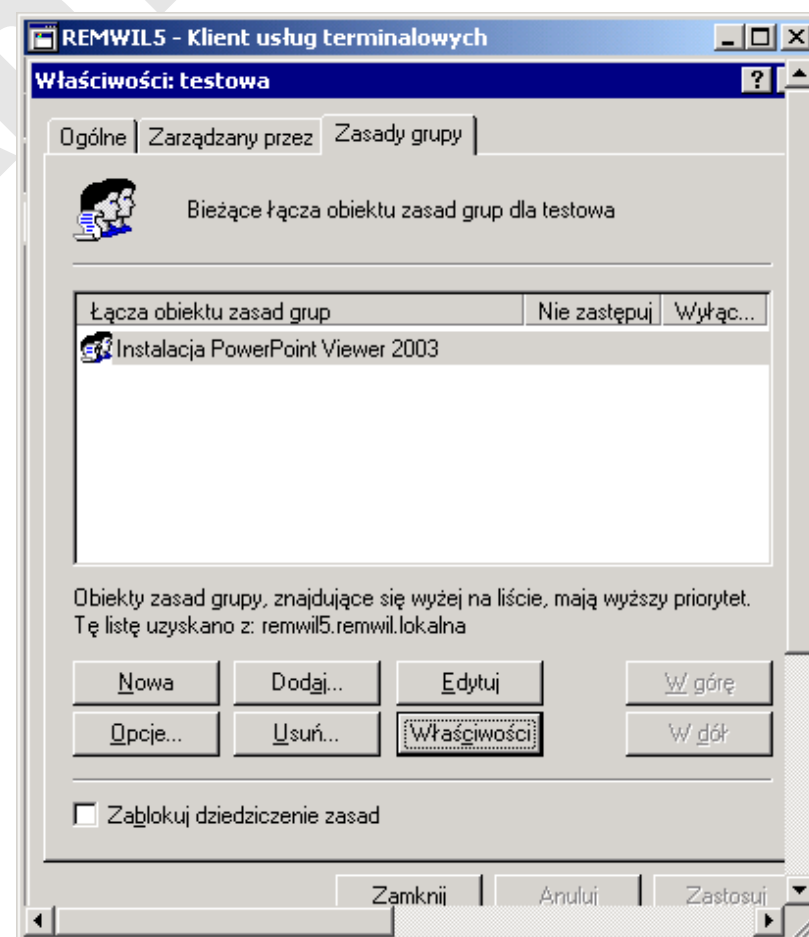
- wyodrębnienie plików instalacyjnych (.msi) w udostępniony folder sieciowy
- przydział uprawnień dla tego udziału, tak aby zezwolić na zdalny dostęp do pakietu dystrybucyjnego

Aktualizacja systemów

Windows

Ręczna instalacja poprawek (poprzez sieć)

3. wykorzystanie Zasad Grupy w Active Directory do zlecenia instalacji
  - utworzenie obiektu zasad grupy (GPO)

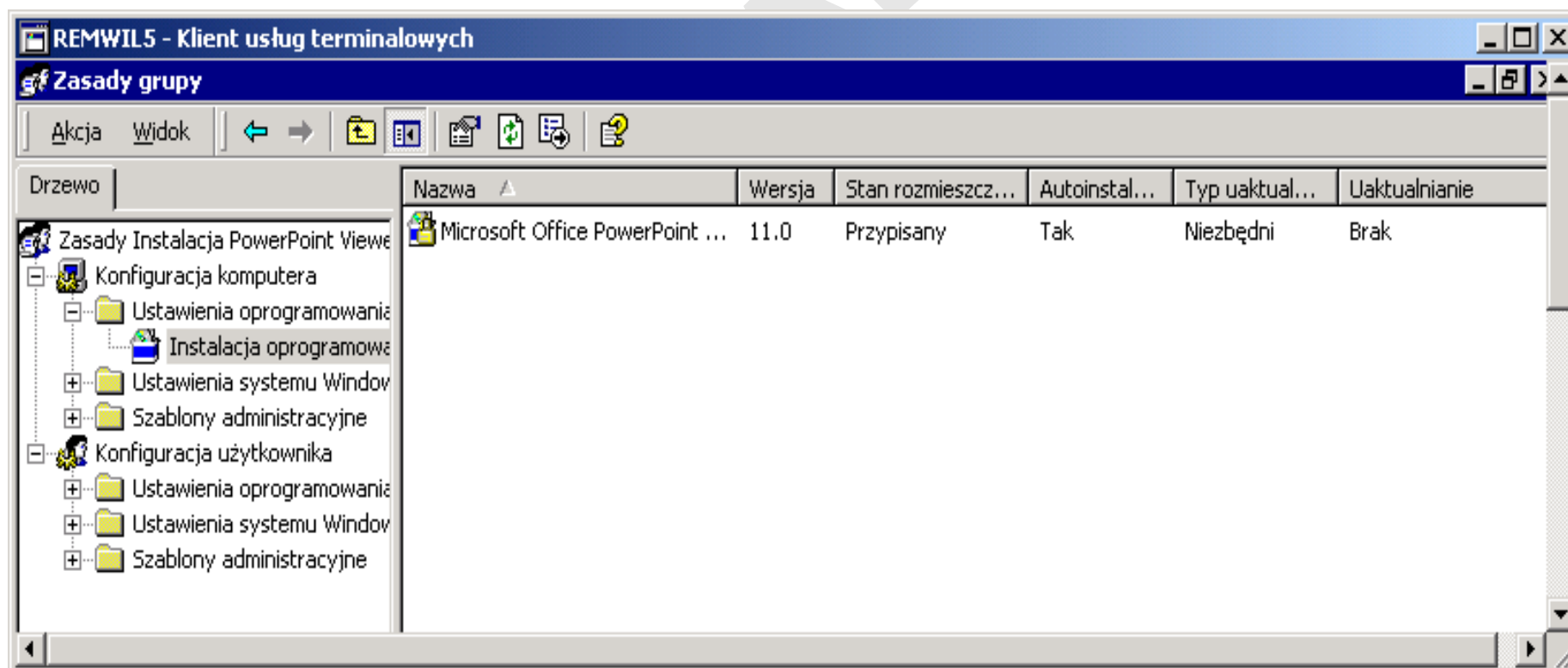

Aktualizacja systemów

Windows

Ręczna instalacja poprawek (poprzez sieć)

4. Przypisanie oprogramowania użytkownikom lub komputerom

Aktualizacja systemów

Windows

Zautomatyzowana instalacja poprawek

Software Update Services:

<http://www.microsoft.com/sus/>

- SUS umożliwia automatyczne instalowanie kluczowych aktualizacji na komputerach w obrębie domeny
- jeden z pierwszych efektów inicjatywy *Strategic Technology Protection Program* (STPP)
- administrator zachowuje kontrolę nad tym, jakie aktualizacje mają być zainstalowane, kiedy i na których komputerach

Aktualizacja systemów

Windows

Zautomatyzowana instalacja poprawek

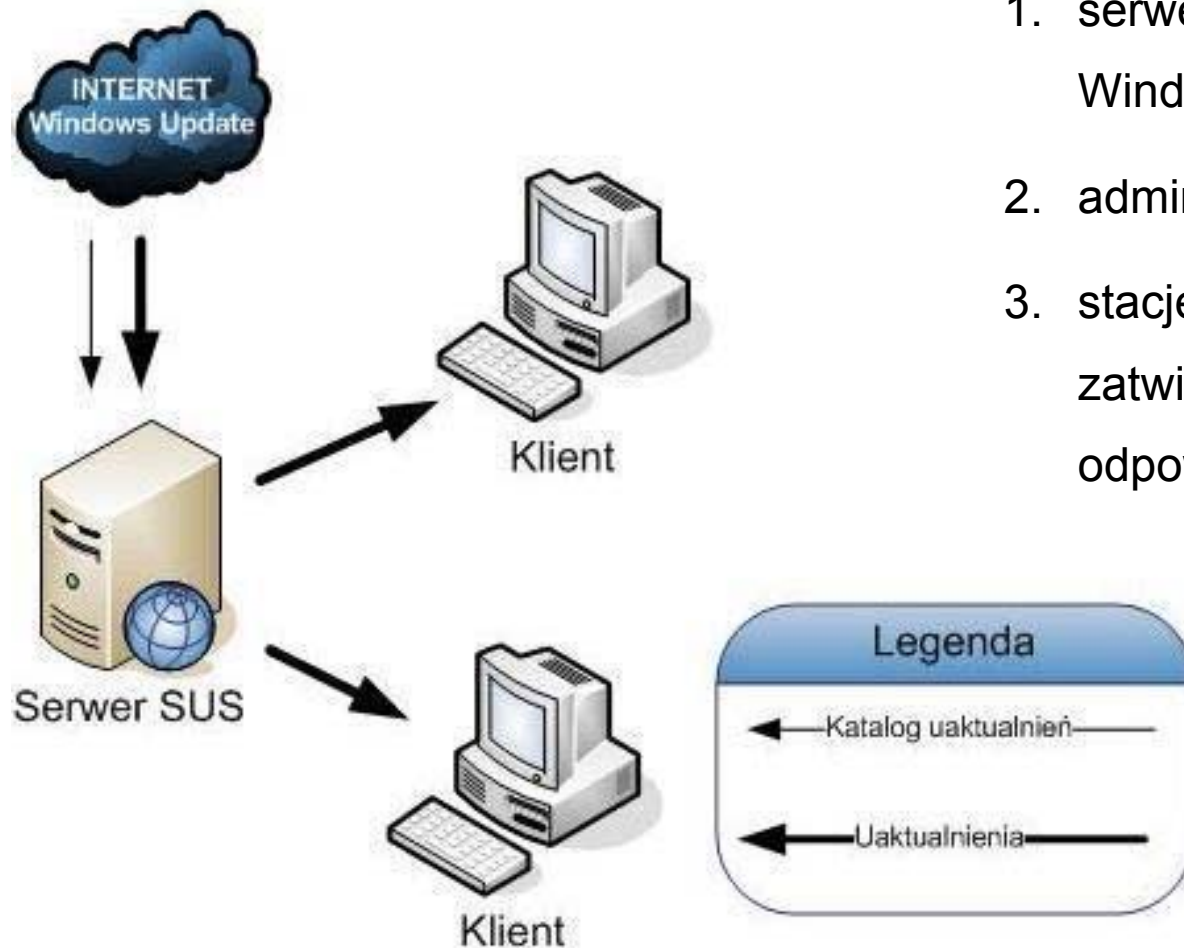
Komponenty SUS:

- SUS działający jako witryna serwera IIS
- usługa Automatic Updates (AU) na stacjach sieciowych
- ustawienia reguł grupowych w domenie Active Directory

Aktualizacja systemów

Windows

Zautomatyzowana instalacja poprawek

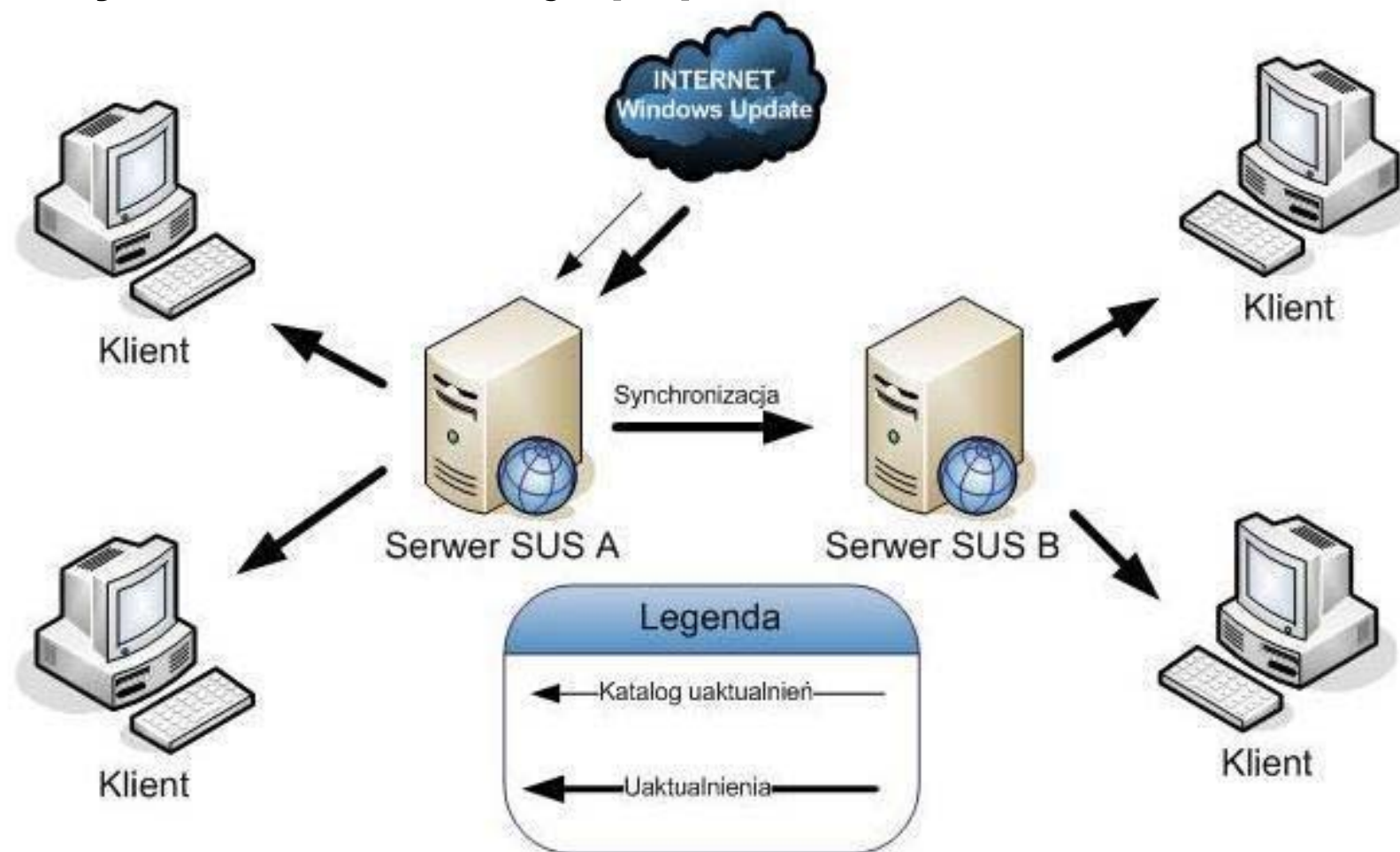

1. serwer SUS pobiera aktualizacje z witryny Windows Update
2. administrator zatwierdza aktualizacje
3. stacje łączą się z serwerem SUS i pobierają zatwierdzone przez administratora aktualizacje odpowiednie dla siebie

Aktualizacja systemów

Windows

Zautomatyzowana instalacja poprawek

Aktualizacja systemów

Windows

Zautomatyzowana instalacja poprawek

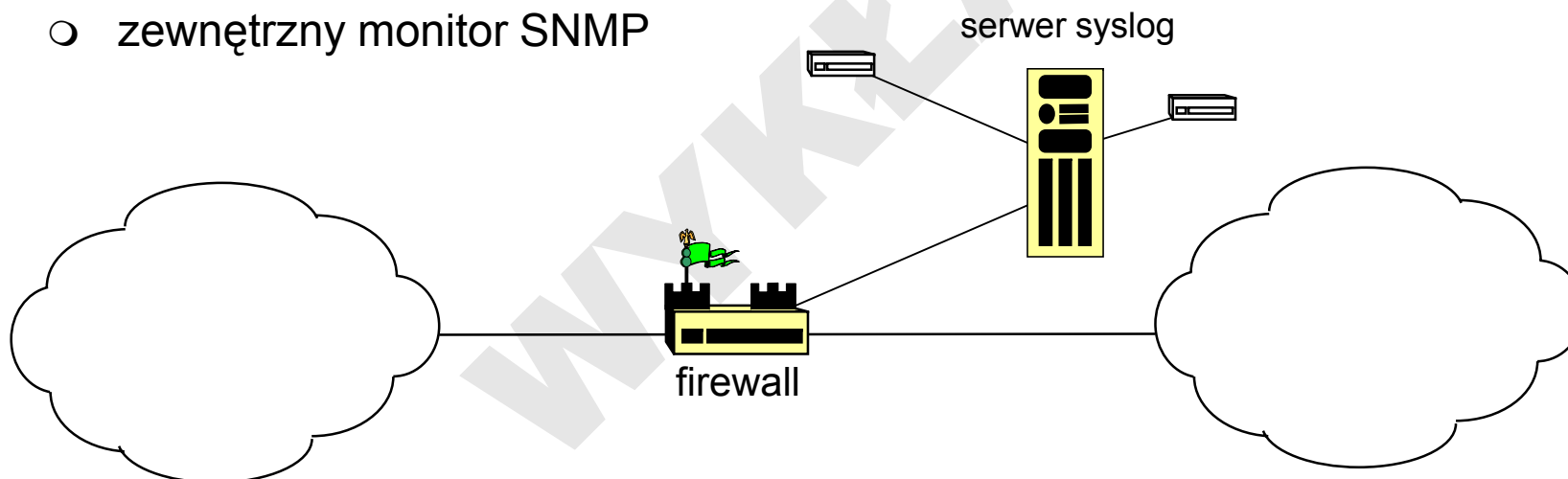
Ograniczenia SUS:

- nie obsługuje Windows NT i Windows 9x
- nie obsługuje produktów Microsoft Office i Microsoft BackOffice – aktualizacje dotyczą tylko systemu operacyjnego oraz Microsoft IIS i Internet Explorer
- nie ma możliwości odinstalowania aktualizacji – istotne jest przetestowanie aktualizacji przed ich zainstalowaniem przez SUS (możliwe jest jednak ręczne odinstalowanie aktualizacji)

Monitorowanie zabezpieczeń

Alerty i rejestry zdarzeń

- wewnętrzne repozytorium (*audit-trail*) lub konsola urządzenia (np. routera, zapory)
- zewnętrzny serwer usługi syslog
- zewnętrzny monitor SNMP

Monitorowanie zabezpieczeń

Okresowy audyt

- samodzielny – wsparcie narzędziami programowymi
- zlecany wyspecjalizowanym firmom zewnętrznym (brygady tygrysa)

WYKŁADY

Pomoc

Windows:

Microsoft

- <http://www.microsoft.com/windowsxp>
- <http://www.microsoft.com/athome/security/default.mspix>
- <http://www.microsoft.com/technet/security/prodtech/winclnt/secwinxp/default.mspix>

i inni

- <http://www.w2k.pl>
- <http://www.windows2003.pl/>

Pomoc

Organizacje:

CERT (*Computer Emergency Response Team*)

- rządowe (USA) Informatyczne Centrum Kryzysowe <http://www.cert.org>
- jego polski odpowiednik w NASK <http://www.cert.pl>
- CERT Advisory – baza informacji

FIRST (*Forum of Incident Response and Security Teams*)

- <http://www.first.org/team-info> – zespół sił szybkiego reagowania, informacje z pierwszej linii frontu

CIAC (*Computer Incident Advisory Capability*)

- <http://www.ciac.org/ciac> – biuletyny informacyjne na temat bezpieczeństwa, informacje o wirusach, narzędzia poprawiające bezpieczeństwo

Pomoc

Organizacje:

NIST CSRC (*National Institute of Standard and Technology, Computer Security Resource Clearinghouse*)

- <http://csrc.nist.gov> – biuletyny na temat bezpieczeństwa, projekty, baza zasobów publikowanych przez agencje bezpieczeństwa

Instytut SANS

- <http://www.sans.org/sansnews/> – subskrypcje biuletynów na temat bezpieczeństwa, oraz własne publikacje elektroniczne Security Slerts Consensus i SANS NewBites (tygodniki) oraz Sans Windows Security Nesletter (miesięcznik)

Eugene Spafford (Purdue Univ.)

- <http://www.cerias.purdue.edu/infosec/hotlist/> – zawsze najbardziej aktualne odnośniki na temat słabych punktów systemów i luk w programach

Pomoc

Organizacje:

SPOCK (*Security Proof for Concept Keystone*)

- organizacja testująca produkty

Zgłoszenia ataków:

Zespoły zgłoszeń Abuse:

- <http://www.cert.pl/index3.html?id=11> (cert@cert.pl)
- <http://www.dialog.pl/dialog/internet/internet.php?id=41>
- <http://www.tp.pl/dom/bws/zglaszanie/> (abuse@tpnet.pl)
- każda domena pocztowa: abuse@... (RFC 2142), postmaster@...
(nieprawidłowości można zgłaszać pod www.rfc-ignorant.org)

Pomoc

Przykładowe listy dyskusyjne:

- X-Force (Internet Security System) – baza danych na temat bezpieczeństwa
<http://xforce.iss.net/xforce/search.php>
oraz konsultacje w zakresie bezpieczeństwa, raporty o linkach i zagrożeniach
<https://atla-mm1.iss.net/mailman/listinfo/alert>
- lista alarmowa http://www.iss.net/security_center/maillists/ – informacje o zagrożeniach oraz zapowiedzi nowych produktów
- bugtraq <http://securityfocus.com/subscribe> – usterki w kodach programów
- <http://honor.icsalabs.com/mailman/listinfo/firewall-wizards> moderowane forum na temat zapór sieciowych firewall
- <http://isc.org/services/public/lists/firewalls.html> – lista na temat zapór sieciowych firewall
- Network World Fusion <http://www.nwfusion.com/newsletters/sec/> – przeglądy, statystyki
- OpenSSH <http://mindrot.org/mailman/listinfo/openssh-unix-announce> – znane problemy, opis konserwacji, kontrybucje w rozwijaniu programu

Pomoc

Przykładowe grupy dyskusyjne:

- [news:comp.security](#)
- [news:comp.security.firewalls](#)
- [news:comp.lang.java.security](#)
- [news:comp.security.unix](#)
- [news:comp.os.linux.security](#)
- [news:alt.computer.security](#)

Inne dziedziny bezpieczeństwa

DRM

(*Digital Rights Management*)

<http://www.epic.org/privacy/drm/>

System kontroli praw autorskich (itp.)

- DVD – kodowanie materiału video: *CSS*, *Macrovision protection*, kontrolowanie dystrybucji poprzez „strefy” (*Regions*)
- transmisja TV (*FCC Broadcast Flag*)
- Content/Copy Protection for Removable Media (CPRM)
- licencjonowanie oprogramowania (FlexLM, HASP)
- uniemożliwianie anonimowego wykorzystania mediów – np. Windows Media Player używa *globally-unique identifier* (GUID) do śledzenia aktywności użytkowników, eBook Reader po aktywacji usługi nadaje tzw. paszport powiązany z informacją o systemie (hardware) użytkownika

DRM

Ograniczanie czy ubezwłasnowolnienie?

- ryzyko „zamknięcia” użytkowników w określonych platformach (np. sys.op.)
- RMS (*Rights Management Service*) – usługa Microsoft Server 2003 – pozwala definiować ograniczenia dostępu na poziomie systemu plików:
  - można określić czas ważności korespondencji e-mail (po upływie okresu ważności nie da się listu odczytać)
  - można zablokować drukowanie lub przesłanie innym użytkownikom
  - można ograniczyć dozwoloną liczbę kopii
- zabezpieczonych dokumentów MS Office nie da się otworzyć w OpenOffice
- Bolek otrzymał pisemne polecenie służbowe – jak po „wygaśnięciu” dokumentu udowodni jego otrzymanie?
- e-mail z żądaniem okupu z wyłączonym drukowaniem i kopiowaniem – jak udowodnić winę przestępcy?

Przyszłość

„Trudno cokolwiek przewidzieć, a już szczególnie przyszłość”

Yogi Berra

Przyszłość

Co się zmienia?

- zwiększa się poziom bezpieczeństwa rozwiązań informatycznych:
  - systemy operacyjne oraz krytyczne aplikacje (zwłaszcza serwery) są analizowane pod kątem błędów istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa,
  - nowe narzędzia informatyczne uwzględniają wymogi bezpieczeństwa (np. środowisko .NET, JVM),
  - proces zarządzania bezpieczeństwem organizacji staje się coraz bardziej spójny.
- zwiększa się świadomość bezpieczeństwa:
  - w kontekście technicznym coraz częściej wykorzystywane są odpowiednie procedury tworzenia bezpiecznego produktu, wprowadzane już na etapie projektu i obejmujące także coraz bardziej złożone procedury testowania,
  - w kontekście biznesowym bezpieczeństwo zaznacza się coraz wyraźniej – dorasta do rangi krytycznego wymagania odnośnie produktu (istotniejszego niż funkcjonalność),
  - z punktu użytkownika, coraz powszechniejsza staje się wiedza o ograniczeniach technologii informatycznych oraz zagrożeniach związanych z jej wykorzystaniem.

Przyszłość

Co się zmienia?

- pojawiają się coraz to nowsze mechanizmy i metodologie, które ułatwiają zarządzanie bezpieczeństwem informatycznym organizacji:
  - coraz bardziej zaawansowane systemy firewall, umożliwiające integrację z rozwiązaniami dodatkowymi, takimi jak systemy antywirusowe czy monitorowania
  - systemy IDS / IPS, zwłaszcza o modularnej strukturze, o coraz większej skuteczności oraz wydajności
  - systemy kompleksowego zarządzania bezpieczeństwem, zarówno w kontekście pojedynczego systemu jak i organizacji
  - mechanizmy silnego uwierzytelniania za pomocą kryptografii oraz dedykowanych urządzeń (karty, tokeny) umożliwiających identyfikację oraz precyzyjną autoryzację
  - inżynieria oprogramowania ukierunkowana na tworzenie bezpiecznego oprogramowania: projektowanie z uwzględnieniem przepływu informacji i kontroli dostępu do niej oraz poprawności samej implementacji jak i procedur wdrażania i administracji aplikacji

Przyszłość

Co się raczej nie zmieni?

- bezpieczeństwo informacji przetwarzanej w organizacji tylko częściowo uzależnione jest od komponentów technologicznych, istotna jest również np. polityka, odpowiednie przeszkolenie pracowników (podatność na socjotechniki) itp.
- technologie informatyczne wykorzystywane w coraz to szerszym obszarze zastosowań – problem świadomości zagrożeń przez długi czas będzie bardzo istotny
- pojawiają się coraz to nowsze technologie, oferujące nowe możliwości, a jednocześnie utrudniające efektywne wykorzystanie dotychczasowych zabezpieczeń (np. WLAN)
- błędy i niedoskonałości wykorzystywanych technologii były, są i będą, zmieniają się jedynie sposoby ich wykorzystania oraz poziom trudności i nakład środków związany z ich usuwaniem